

«КАЛЫСКА» ДЛЯ ЧЭМПІЁНАЎ

Аднойчы давялося па-чуць думку, што спартсмен «нараджаецца» не ў дзіцячых спартыўных школах і не ва ўніверсітэтах фізкультуры. Найбольшую ролю ў стаўленні атлетаў адыгрывае менавіта прамежкавае звязно — вучылішчы алімпійскага рэзерву, куды будучыя чэмпіёны трапляюць яшчэ «зялёнымі» школьнікамі, а выходзяць адтуль ужо прызёрамі прэстыжных спаборніцтваў. Каб пацвердзіць гэтую думку, мы наведвалі Бабруйскае дзяржаўнае вучылішча алімпійскага рэзерву — адно з лепшых у краіне.

Менавіта тут пад апекай заслужанага трэнера Беларускай федэрацыі дзюдо Іван Багдановіч пачыналі свой спартыўны шлях. На фотаздымку трэнер Іван Багдановіч і два ягоныя вучні ў залі спортзала.

спецыяльнай падрыхтоўкі разлічваць на дыплом вельмі складана. Паспрабаваў — і заняў трэцяе месца! У выніку гэты хлопцаў паступілі на гістарычны факультэт БДУ.

СПРАВА СЯМЕЙНАЯ: АД БАГДАНОВІЧАЎ ДА СІДАКОВЫХ

Але перш за ўсё тут ганарача спартыўнымі дасягненнямі сваіх выхаванцаў. Па выніках Алімпійскіх гульняў, якія прайшлі ў XXI стагоддзі, Бабруйскае вучылішча алімпійскага рэзерву па колькасці падрыхтаваных алімпійскіх прызёраў займае трэцяе месца сярод падобных устаноў.

Самыя вядомыя выпускнікі вучылішча — алімпійскія чэмпіёны Пекіна і сярэбраныя прызёры Лондана Александр і Андрэй Багдановічы. Менавіта тут пад апекай заслужанага трэнера Беларускай Федэрацыі дзюдо Івана Багдановіча (які, дарчы, сёлета адзначаў 80-гадовы юбілей) тытулавання вясляр па чыналі свой спартыўны шлях. І сёння брата Багдановічы не забываюць пра сваю «альма-матэр»: праводзяць для юных спартсменаў майстар-класы, адрываюць першавераснёвья лінейкі для проста наведваюць свайго першага трэнера, які калісьці заўважыў перспектывыных хлопцаў у невялікім пасёлку Ялізава і перавёз іх займацца ў Бабруйск. Менавіта таму пасля леташняй Алімпіяды праслаўленага спартсмена па праграме «Алімпійскі выбар» пералічылі 75 мільёнаў рублёў рэдаму вучылішчу.

Выпускніком бабруйскага вучылішча з'яўляецца яшчэ адзін алімпійскі чэмпіён Пекіна — цяжкаатлет Андрэй Арамнаў. Першыя крокі ў вялікім спорце тут таксама рабіў лёгкаатлет Павел Лыжын, вясляр Александр Жукоўскі, чэмпіёнка па вольнай барацьбе Ванеса Каладзінская і іншыя вядомыя беларускія атлеты.

Цяпер іх справу працягваюць новыя «зоркі». У вяславанні вялікіх здзісьненяў чакаюць ад Максіма Пятрова. У свае 20 гадоў хлопца — прызёр чэмпіянатаў свету і Еўропы сярод моладзі, член нацыянальнай зборнай, двухразовы чэмпіён Беларусі. Сёлета дэбютаваў на дарослым чэмпіянаце свету ў Дуйсбургу. Мае суразмоўцы кажуць, што даўно не бачылі такога ўпартага і працавітага спартсмена.

— Максім вырас у шматдзетнай сям'і. Ён рана зразумеў, што спорт — гэта не толькі карысны і цікавы занятак, але і перспектывная будучыня, — працягвае Віктар Аляксеевіч. — Хлопец ужо абганяе па выніках многіх сваіх славетных калег. А яму толькі дваццаць. Характар у Максіма чэмпіёнскі, так што, думаю, мы пра яго яшчэ не раз пачнем.

А першы трэнер братаў Багдановічаў Пётр Яноўскі гадуе пераемніцаў для сваіх тытулаваных выхаванцаў. Цяпер пад апекай вопытнага настаўніка займаюцца... браты Забродскія.

У Бабруйскім вучылішчы адно з лепшых у краіне аддзяленняў цяжкай атлетыкі.

Александр Пукшанскі і Іван Багдановіч у спортзале. Іван Багдановіч падтрымаў Александра Пукшанскага ў момант выканання вольнай барацьбы.

ваць прыцягненне да адказнасці грамадзян, але і зацікавіць маладога чалавека прайсці абавязковую ваенную службу, — кажаў Александр Сідаровіч, першы намеснік пракурора Віцебскай вобласці.

Гэта і іншыя тэмы абмяркоўваліся ў пракуратуры Віцебскай вобласці, з сабой ім даюць комплекс заданняў, выкананне якіх правяраецца па вяртанні. Калі хтосьці праштрафіўся, наступны раз на вызначаныя тэрміны ён ужо не патрапіць.

Сярод юных атлетаў ёсць хлопцы і дзяўчаты з досыць высокім сярэднім балам.

— Зусім нядаўна быў цікавы выпадак, — распавядае Таццяна Раманаўна. — Адзін з навучэнцаў зваўся прыняць удзел у гарадской алімпіядзе па гісторыі, хоць у нас гэта не з'яўляецца абавязковым, як у школах. Вырасшы проста паспрабаваць свае сілы, бо без

Старэйшы Іван вучыцца на першым курсе вучылішча, а малады Аляксей сёлета заканчвае адзінаццаты клас. Хлопцы ўжо дэманструюць неаблегія вынікі.

Дарчы, выпадкі, калі тут займаюцца члены адной сям'і, далёка не рэдкасць.

ПАДРЭЗАНЫЯ КРЫЛЫ І ДРУГІ ШАНЦ

Лёсы тутэйшых выпускнікоў складаюцца па-рознаму. Хтосьці дасягае пэўных вышынь у спорце, хтосьці выбірае іншы шлях, а некаторыя вяртаюцца сюды ўжо ў якасці трэнера.

Валеры Сізанок працуе ў вучылішчы ўжо шосты год. Калісьці малады трэнер быў адным з лепшых спартсменаў на аддзяленні цяжкай атлетыкі, трэніраваўся разам з Андрэем Арамнавым пад кіраўніцтвам заслужанага трэнера Міхаіла Рабікоўскага. Валеры марыў паехаць на Алімпіяду ў Пекін, але ў алімпійскую зборную так і не трапіў. Тады хлопца атрымаў кваліфікацыю трэнера і па запрашэнні застаўся працаваць у вучылішчы. Цяпер ужо былы цяжкаатлет сам рытуе алімпійскіх прызёраў і мабыць, чэмпіёнаў.

Паводле слоў Валерыя, спачатку было цяжка змярціцца са зменай дзейнасці. Цэла «праціла» былых нагурузак, ды і душа балела. — Але потым хлопца зразумеў, што лёс у яго нічога не адбірае, а наадварот, дае шанцаў рэалізаваць свой талент. Толькі па-іншаму.

— Вядома, ёсць праблемы, — працягвае Валерыя. — Перш за ўсё па наборы дзяцей. Школьнікі зусім не хочуць займацца спортам. Літаральна напярэдадні калегі скардзіліся, што з дзесяці школ, якія яны наведвалі, каб запусціць дзятка ў спартыўныя секцыі, да іх прыйшло толькі чатыры чалавекі! Зразумела, камп'ютары і планшэты сёння замяняюць мяч і штангу. Вось і кажуць: нацыя слабе. І гэта не стэрэатып. Паглядзіце на гэтых спартсменаў. (У зале

Асноўныя крытыкі для наступлення — спартыўны вынік. Як мінімум суды прымаюць першараднакія, а на некаторых відах спорту — толькі кандыдатаў у майстры спорту і майстроў спорту.

займаюцца невысокія, худзенькія хлопчыкі ў чырвоныя і сініх трыко. — Аўт.) Хіба ім даасі па 14—15 гадоў?! Мы ў такім узросце ўжо былі складзены зусім па-іншаму.

Раптам мой погляд спыняецца на дзівочай фігуры. Невысокая, але досыць дужая брутетка размаінаецца на трэнажоры. У Бабруйск Юля прыехала з Хойнікаў. На пытанне, чаму менавіта сюды, атрымлівае проты адказ: «Гэта лепшае аддзяленне цяжкай атлетыкі ў краіне». Сёлета дзяткіна заканчвае адзінаццаты клас.

Куды потым — застацца ў вучылішчы ці паступаць ва ўніверсітэт — спартсменка яшчэ не вырашыла, але дакладна ведае адно: цяжкую атлетыку не кіне.

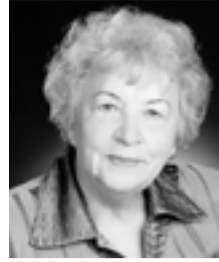
— Гэта, напэўна, адзінае, да чаго ў мяне ёсць шыры інтарэс, — саромеючыся, прызнаецца Юля. — Ведаецца, бацькі, мякка кажуць, але ў захапленні ад майго выбару. Але вырасшы не падрозаць мне крылы.

Зараз дзяткіна ставіць перад сабой мэту — атрымаць «майстра спорту».

Я выйшла з залы і першае, што пачула, — цішыню. Раней для мяне сэнс выраза «звонкая цішыня» здаваўся незразумелым. Новае адчуванне прыяла паглыблена ў роздумі. Успаміналіся па-бацькоўску цёплыя апаведы пра тутэйшых навучэнцаў, у галаве ўспыхвалі ўпершыню пачутыя прозвішчы... Як бы хацелася спадзявацца, што аднойчы да гэтых прозвішчаў далучыцца гучнае званне — «алімпійскі чэмпіён»!

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

Мінск — Бабруйск — Мінск.

■ Тэатральнае паляванне

Прадстаўляем новую рубрыку, праз якую наш чытак зможа даведацца, што ёсць тэатр як мастацтва, якіе асаблівым чынам адлюстроўвае жыццё. Аўтарка і вядучая гэтай рубрыкі —

вядомы тэатральны крытык, прафесар Таццяна Арлова — «паліое» на лепшыя пастаноўкі і тлумачыць чытачам, чым адметнае тэатральнае мастацтва Беларусі.

НЕ ЗАБЫВАЦЬ ЧАЛАВЕКА!

Часта, калі на працягу кароткага часу сыходзяцца разам тэатры розных краін і паказваюць сваю лепшую прадукцыю, мы, беларусы, сарамліва хаваем вочы. Гэта здараецца на фестывалях. Нядаўна на «Белую вежу-2013» вырашылі запрасіць пераможцаў Нацыянальнай тэатральнай прэміі і прыбавіць да іх спрэчны спектакль з Брэста «Ураджай». Было цікава, як адзін наш спектакль змяняў калегі. Радасна, што адбылася сумрэжная тэмпературная размова, і нашы работы аказаліся цалкам канкурэнтаздольнымі.

Адкрываўся фест, на мой погляд, абсалютна палярнымі па мастацкім узроўні «Пікавай дамай» з Гродна і «Хто смяецца апошнім» Тэатра-студыі кінаактэра. «Пікавая дама», якая захапіла ўсе вышэйшыя ўзнагароды, ужо другі сезон становіцца спекталем, які падабаецца абсалютна ўсім і прымірае добрых і злых, маладушных і прасунутых. Яе нават неабяспечна запрашаць на спаборніцтвы: усё роўна перамога. Адзінку толькі адна асаблівае. Спектакль тэатра лялек не проста для дарослай публікі, не гульня для дзяцей. Ён чалкам адпавядае законам сур'эзнага драматычнага тэатра і не прымае сідкаў на малую форму.

Зварот кінаактэраў да прызабайт п'ёсы класіка сатыры Кандрата Крапівы «Хто смяецца апошнім» выявіў актуальнасць тэмы жывочыня і неперспектывных навуковых даследаванняў. Аднак гэтым усё абмежавалася. Калі б не некалькі добрых актёрскіх работ, трэба было б не смяцца, а плакаць. Рэжысура, сцэнаграфія, музыка, пластыка нагадалі самую шэрыя часы тэатра мінулага стагоддзя. Крыўдна, што так была прадстаўлена наша сталіца — Мінск. Аказалася, што ўдалчаны ад «акружнай аўтамабільнай дарогі» адбываюцца спраўданы падзеі.

Тэатр Маргліева іграў п'есу малавадымага драматурга Юлія Чарняўскай «Аднакласнікі». Культуролаг і філосаф Чарняўская з веданнем справы напры-

дулляла цэлую кучу чалавечых гісторыяў, якія трымаюць увагу, смешачь, выбіваюць слязу, але мала падобна да праўды. У руках маладога рэжысёра Кацярыны Аверкавай акцёры і гледачы увайшлі ў кіберпрастор, дзе магчыма усё: ілюзіі, сімуляцыя жыцця, стасункі, гульня ў жыццё, немагчымасць схавацца, праўленне інтэлекту.

Як сапраўднае дзіця свайго часу, Аверкава выкарыстоўвае на сцэне шырокі экран, камп'ютары, без якіх сёння немагчымае наша жыццё. Яе не вельмі хваляе прыгожая візуальная карцінка. За прыгненнем новых тэхналогій тэатр не павінен забываць галоўнага, чым ён моцны. Ён не павінен забываць чалавека. Пра забяспечанага льва, які згубіў сваё жыццё, расказвае Руслан Кушнер. Нічым не прыкметная Маша ў выкананні Наталлі Калакустай аказваецца мужай, чулівай маці. Яе невядома хворы сын Міця («Заслаў Вілкі») дзюкуючы ёй атрымлівае надзею на годнае жыццё. Зашораная на дысцыпліне немка Марта ў Алены Крыванос адкрывае ў сабе

Аказалася, што ўдалчаны ад «акружнай аўтамабільнай дарогі» адбываюцца спраўданы падзеі.

новыя якасці. Нават маленькая роля Танечкі ў выкананні актрысы Юліі Няберавай прымусіла крытыкаў гаварыць пра поспех юнага таленту.

Цяпер тэатры Расіі захоплены «новай драмай». Гэта з'ява не падобна на традыцыйную драматургію. У п'есах асаблівая героі, асаблівая мова (амаль заўсёды невернаматыўная лексіка), адмаўленне звычайных маральных каштоўнасцяў і прычына-выніковы сувязяў. Беларускі тэатр усё гэта не палюбіў. Аднак наша зямля вядома прамаўцамі пра некалькі імёнаў драматургаў «новай драмы», што адразу ж сталі зоркамі на еўрапейскім

■ Блізкія людзі

Вароны Сёлета дзяткіна ставіць перад сабой мэту — атрымаць «майстра спорту».

Я выйшла з залы і першае, што пачула, — цішыню. Раней для мяне сэнс выраза «звонкая цішыня» здаваўся незразумелым. Новае адчуванне прыяла паглыблена ў роздумі. Успаміналіся па-бацькоўску цёплыя апаведы пра тутэйшых навучэнцаў, у галаве ўспыхвалі ўпершыню пачутыя прозвішчы... Як бы хацелася спадзявацца, што аднойчы да гэтых прозвішчаў далучыцца гучнае званне — «алімпійскі чэмпіён»!

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

Мінск — Бабруйск — Мінск.

НІНА

Усё патрэбнае — ваду, сок, сурвэтка — ёй занесла Ядзя.

Халат

З рэанімацыі патэлефанавала мама. Сказала, што ёй зрабілі не адну, а дзве аперацыі. Цяпер яна пачуваецца крыху лепей, і трэба, каб я прынёс ёй станік, трысы, майку, халат, зубную шотку, пасту і мыла. Мыла яна папрасіла дзіцячае. Мама сказала, што з дому яе забралі голай з іголкай кропельніцы ў руцэ. Так голай яна і прыляжала цэлы тыдзень, а цяпер ёй трэба халат. Я папытаў, ці трэба ёй кубак. Сказала, што нейкі кубак ёй далі.

Лён

У мамы з'явіліся пролежні. Алена пашыла з льянога ручнікі пляскаць мяшчок, у які заспясалася льяное семя. Мяшчок разам з гарэлкай і прэзэрватывам дзіцячым шампунем я занёс у бальніцу. Настойваць на сустрэчы з мамаю не стаў, перадаў пакунак медсястры і пайшоў на працу. За працоўнымі работамі крыху забываеш пра павольны сыход мамы, і не так бальчуха.

Хадуюк

Паабіцаў Мірыку, што ў суботу схаджу да маці ў бальніцу, і не схаджу. Пайшоў у другі бок, пайшоў купляць белы халат. Крама са спецдазеннем была зачынена. Непадобна ад яе некалі была бібліятэка, дзе маці працавала. Я вырашыў зайсці ў бібліятэку, каб проста пастаяць сярод нашых любімых кніжак. Мне яна ўвалялася размова з бібліятэкаркай пра маці, пра далёкія гады. Бібліятэка і я не знайшоў. У пустых памяшканнях ішоў рамонт. Я нават не стаў пытацца пра бібліятэку будтрэста нумар чатыры. Пастаў крыху пад вокнамі, сісціўшы. Тут пайшоў дождж. Плацьку я бег да метро, крыху вымак. У майстэрні перапраўнаўся ў сухое і выпіў гарачай кавы. Чытаў. Прлыштоўваўся да снёе. Ці не захварэў? Здаецца, абшылося. Сіл ісіці да маці ў бальніцу не знайшоў, бо ноч не спаў. У вачух усё стала бальнічнай палатай... Мама запатрабавала сабе тапкі. Яна усё спадзеюцца на папярку. Мы з Мірыкам прынеслі ёй тапкі і хадуюк. Медсястра вельмі здзіўлілася, што мы прынеслі хадуюк. Не хацела нас пускаць у палату, але мы сказалі, што хадуюк патрэбна для псіхалагічнай падтрымкі. Пуціцла.

У палате два ложка. Я паглядзеў на сіваю жанчыну і падумаў, што мама змянілася да непазнавальнасці. Я не адразу зразумеў, што гэта зусім іншы чалавек. Маці спала на баку, накрытая прасцінай амаль з галавою. Яна спала і цяжка дыхала. Жанчына сказала, што трэба маму пабудзіць. Мы адмаўляліся, але яна настойвала. Пачала крычаць: «Алена Уладзіміраўна, да Вас прыйшлі! Прачынайцеся! Яна Вас чакала! Вы павіны пабудзіць яе...» Мірык сказаў, што наша мама — Ніна Уладзіміраўна. Ён пабудзіў маму, яна павярнулася да мяне і спытала: «Як ты? Кот цібе не крыўдзіць?» Дзеці — Юля, Коля і Вова — з'ехалі на мора ў Літву, а мне ў кватэры пакінулі сваю котку Сару. Я сказаў, што кот мяне не крыўдзіць. Мама паскардзілася, што яе увесь час ванітуе. Ад салодкіх ёгуртаў, што прынёс Мірык, яна адмовілася. Мы пакінулі каля ложка хадуюк і тапкі. Усю ноч мне бачылася бальнічная палата з хворай маці. Не спаслася, і я чытаў мяротныя дэённікі савецкага кіношніка Нагібіна.

«Montroig»

Патэлефанавай маці з кавярні «Montroig». Калі я ў адпачынку, заўсёды тэлефаную маме з кавярні Montroig». Такая звязьдэнка. Голас у мамы бадзёры, і яна радасна сказала, што любіць мяне. Пацікавілася, ці хутка вернецца Ядзя з Італіі. Я запусціў маму, што Ядзя вернецца хутка. На тым і развітліся. Нават не папытаўся, што ёй прывеці з Барселонай, бо ведаю: парфуму.

Сэрца

Раніцай смянчалася ліпеня ўся наша сям'я моцна перахвалывалася. Прапала мама. Домработніца зайшла ў бацькоўскую кватэру, а тамка пуста. Знайшлася мама ў рэанімацыі другой мінскай бальніцы. Уночы ёй стала кепска з сэрцам. Яна выклікала дактароў, што зазелі яе на аперацыйны стол і дасталі тромб. З рэанімацыйнай палаты мама мне патэлефанавала, калі я ўжо ехаў у тую бальніцу. Доктарка сказала, што бліжэйшыя пару дзён маці будзе адпачываць пасля перанесенага інфаркту, і да яе нікога не пусяць.

■ Факт

Камісарыята будучь... рэкламаваць армію

На Віцебшчыне павялічылася колькасць хлопцаў, якія літаральна «бегаюць» ад арміі, тым самым парушаючы закон.

— Паводле інфармацыі на пачатак верасня, колькасць такіх злчачыстваў, які ўхіленне ад прызыву на ваісковую службу, павялічылася з 3 да 17 — у параўнанні з аналагічным леташнім перыядам. Задача ваеннага камісарыята — не толькі арганіза-

ваць прыцягненне да адказнасці грамадзян, але і зацікавіць маладога чалавека прайсці абавязковую ваенную службу, — кажаў Александр Сідаровіч, першы намеснік пракурора Віцебскай вобласці.

Гэта і іншыя тэмы абмяркоўваліся ў пракуратуры Віцебскай вобласці, з сабой ім даюць комплекс заданняў, выкананне якіх правяраецца па вяртанні. Калі хтосьці праштрафіўся, наступны раз на вызначаныя тэрміны ён ужо не патрапіць.

Сярод юных атлетаў ёсць хлопцы і дзяўчаты з досыць высокім сярэднім балам.

ленне бацькоў ад утрымання дзяткай — са 100 да 145 злчачыстваў; неперытрымліванага патрабаванняў прэзентыўнага нагляду — роўна ў 10 разоў больш.

Што тычыцца крмінагеннай абстаноўкі ў абласным цэнтры, у цэлым яна стабільная, але ёсць асобныя негатыўныя моманты.

У прыватнасці, зарэгістравана 2340 злчачыстваў, што на 5,8% больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года. Але добра, што па лініі крмінальнага вышуку

колькасць зарэгістраваных злчачыстваў зменшылася прыкладна на 3%. На працягу апошніх некалькіх гадоў назіраецца паніжэнне колькасці асабліва цяжка злчачыстваў супраць жыцця і здароўя людзей. Сёлета адбылося зніжэнне колькасці злчачыстваў з 7 да 2. На жаль, стала больш фактаў хуліганства — больш чым у 2 разы.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

Адам ГЛОБУС.

(Заканчэнне будзе.)